

GEMEENTE BOEKEL

Nummer 2017 / 24

MEMO

Aan : Raads- en burgerleden
Van : College van B&W
Betreft: : Regionale Pilot 'Psycholance-vervoer voor verwarde personen'
Datum : 19 mei 2017

Geachte raads- en burgerleden,

Graag informeren wij u over de start van een regionale pilot 'Psycholancevervoer voor mensen met verward gedrag' in de regio Brabant Noordoost- Oost.

De gemeenten in de regio Brabant Noordoost-Oost vinden het belangrijk dat mensen met verward gedrag op een veilige en humane manier vervoerd worden. Daarom starten wij met een pilot 'psycholancevervoer voor mensen met verward gedrag' voor de duur van één jaar. Deze pilot wordt samen met de gemeenten in de regio Meierij uitgevoerd. Naast aanbieden van veilig en humaan vervoer, willen we met alle betrokken partijen afspraken maken over verantwoordelijkheden ten aanzien van vervoer. We willen de triage in de meldkamers van politie en RAV eenduidig laten verlopen en we willen de inzet van politievervoer voor deze zeer kwetsbare groep mensen verminderen.

In deze memo informeren wij u over:

- De opdracht van het Rijk
- Aanleiding voor de pilot psycholance
- Uitvoering van de pilot
- Het vervolg

1. *Opdracht van het Rijk*

De problematiek ten aanzien van mensen met verward gedrag krijgt momenteel in de samenleving veel aandacht. Dat komt deels door enkele ernstige incidenten die hebben plaatsgevonden. De groep mensen om wie het gaat is erg divers. Het gaat om verwarde *gedragingen* van kwetsbare inwoners, die niet per definitie verward *zijn*.

Het Rijk heeft opdracht gegeven aan gemeenten om een sluitende ketenaanpak voor mensen met verward gedrag te ontwikkelen. Deze aanpak moet in oktober 2018 gereed zijn.

In Oost Brabant wordt door verschillende partners samengewerkt aan de implementatie van het plan van aanpak 'Verward, en dan...'. Dit bovenregionale project beoogt een sluitende ketenaanpak te ontwikkelen voor de 38 gemeenten in Oost Brabant. Vanuit het motto 'we lossen het samen op' wordt vanuit het veiligheidsdomein, het sociaal domein en de zorg gewerkt aan een persoonsgericht en preventieve aanpak voor alle mensen met verward gedrag. Er is een projectleider aangesteld die verantwoordelijk is voor het uitrollen van het plan in de 38 gemeenten. De verwachting is dat deze uitrol in oktober 2018 gereed zal zijn.

2. *Aanleiding voor de pilot 'Psycholance-vervoer voor verwarde personen'*

Onderdeel van de sluitende ketenaanpak is het vervoeren van mensen met verward gedrag. De aanleiding voor de pilot is, vooruitlopend op de ketenaanpak, de wens om mensen met verward gedrag op een veilige én humane manier te vervoeren. Hierover zijn we in de afgelopen periode met onze partners en regiogemeenten in gesprek geweest:

In maart 2017 heeft er een gesprek plaatsgevonden tussen de gemeenten in Brabant Noordoost-Oost (hierna: BNO) en GGZ Oost Brabant, Samen Kracht Oss, bemoeizorg, Verdihuis, GGD en politie. Het onderwerp betrof de ketensamenwerking rondom mensen met verward gedrag. Er zijn verschillende generieke knelpunten en oplossingsrichtingen benoemd. Ook is uitgebreid gesproken over de verschillende vervoersmomenten, naar een speciale opvanglocatie, van deze kwetsbare mensen;

- De RAV vervoert wanneer er een medische indicatie is.
- De politie vervoert in principe in andere gevallen.

Uit de praktijk blijkt dat politievervoer traumatiserend kan zijn voor mensen met verward gedrag. Er wordt, indien nodig, geboeid vervoerd, wat de verwarde toestand kan verergeren. Het gaat in de meeste gevallen om patiënten en niet om criminelen.

De politie heeft (landelijk) aangegeven alleen nog verantwoordelijk te zijn voor vervoer van mensen met verward gedrag wanneer er een strafbaar feit is gepleegd. We willen afspraken maken welke partij verantwoordelijk is voor het vervoer op het moment dat de politie dit niet meer doet (waarbij de politie heeft aangegeven dat zij, tot er een alternatieve vervoerder is, zullen blijven vervoeren). Ook bleek uit het gesprek dat er hiaten binnen de verschillende vervoersmomenten zijn. Alle partijen willen hiervoor graag een oplossing zoeken. Zodat mensen met verward gedrag in de toekomst op veilige en humane manier vervoerd worden. In de bijlage treft u een beeldverslag aan van deze bijeenkomst.

Vervoer van mensen met verward gedrag is één van de onderdelen van het bovenregionale project 'Verward en dan...'. De implementatie van dit plan is in oktober 2018 gereed. Met het oog op de urgentie van het vervoersprobleem, heeft de gemeente 's-Hertogenbosch besloten uitvoering te geven aan een pilot rondom vervoer voor mensen met verward gedrag. Zij starten in april 2017 met de inzet van psycholances en hebben onze regio gevraagd aan te sluiten.

3. Uitvoering van de pilot

Waarom een psycholance?

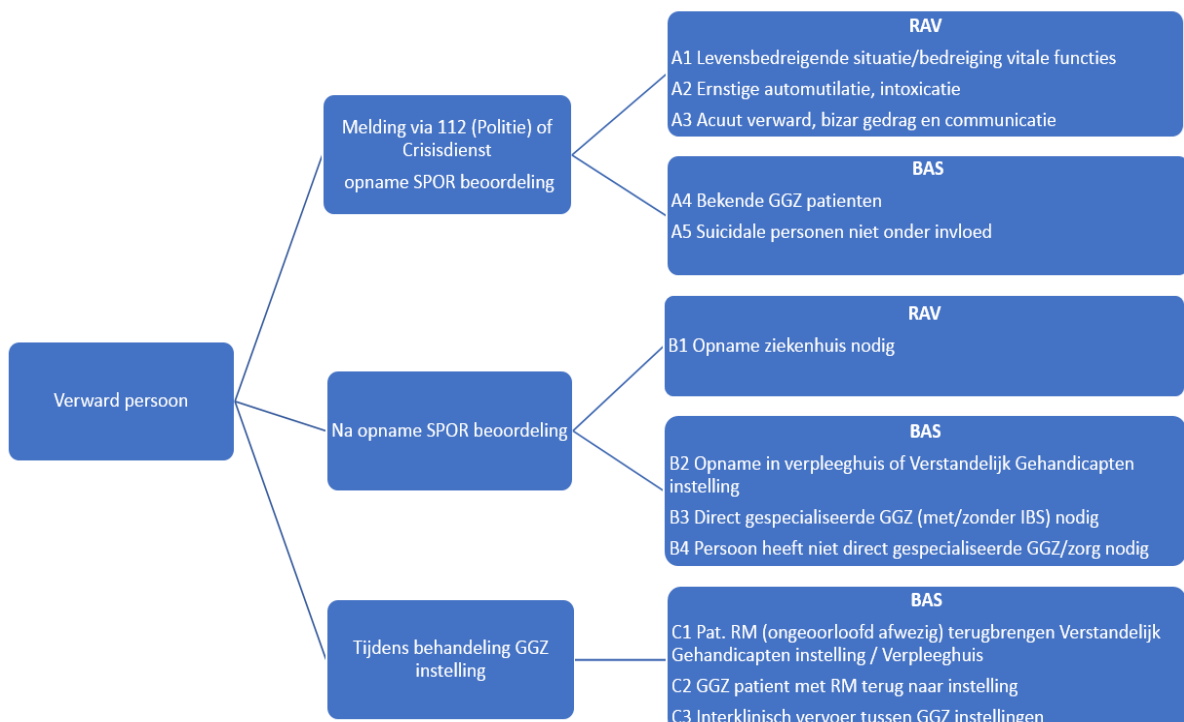
Iemand met verward gedrag heeft zorg nodig. Als deze persoon vervoerd moet worden, bijvoorbeeld voor beoordeling naar de crisisdienst van de GGZ, gebeurt dat vervoer (nu nog) in een politieauto. Indien nodig geboeid. De politie doet dit met de grootst mogelijke zorg voor de betreffende persoon, maar een politieagent is geen zorgprofessional. Een alternatief voor de politieauto is de psycholance. Een psycholance wordt bemand door sociaal psychiatrisch verpleegkundigen en/of ambulanceverpleegkundigen. Het is een voertuig speciaal voor crisisvervoer, met een prikkelarm interieur. Elders in Nederland is al ervaring opgedaan met de inzet van psycholances. Uit cijfers van de gemeente Amsterdam blijkt dat mensen met verward gedrag in 94% van de gevallen, zonder enige vorm van fixatie (bijv. handboeien of een spanband), door de psycholance vervoerd zijn. Dat is winst voor de patiënt. Een winst die we in onze regio ook willen behalen.

BAS Ambulanceservice gaat het vervoer per psycholance voor ons uitvoeren. Na een marktoriëntatie zijn zij de meest geschikte partij gebleken. BAS is een gecertificeerde ambulanceorganisatie die regelmatig in opdracht van diverse alarmcentrales en ambulancediensten in Nederland werkt. Ook in onze regio.

Hoe gaat het in zijn werk?

Er zijn drie belangrijke vervoersmomenten van mensen met verward gedrag. Figuur 1 is daarvan een weergave:

1. Vervoer naar een Spoedeisende Psychiatrische Onderzoeksruijnte (SPOR) na een 112 melding.
2. Vervoer na beoordeling in de SPOR.
3. Vervoer tijdens behandeling in een GGZ instelling.

Figuur 1. Vervoersmomenten van mensen met verward gedrag.

Met alle stakeholders is gesproken over de meest wenselijke uitvoering van alle drie deze vervoersmomenten. Het belang van de persoon met verward gedrag was daarbij uitgangspunt. De derde kolom van figuur 1 geeft de meest wenselijke uitvoering weer.

Ritten A1 tot en met A3

Bij deze ritten is er sprake van een medische indicatie (lichamelijke klachten) en is de RAV altijd verantwoordelijk. Deze ritten worden gefinancierd door de zorgverzekeraar. De RAV rijdt bij deze ritten naar de Spoedeisende Eerste Hulp van het ziekenhuis, omdat er sprake is van een levensbedreigende situatie.

Ritten A4 en A5

Bij ritten A4 en A5 is er een 112-melding gedaan van overlast door een persoon met verward gedrag, maar is er geen levensbedreigende situatie. In die gevallen wordt een psycholance ingezet voor vervoer naar de SPOR van GGZ Oost Brabant in Oss, voor beoordeling. De aanrijtijd van BAS ambulanceservice is voor ons nog een punt van aandacht. BAS is gevestigd in West-Brabant, wat een aanzienlijke aanrijtijd betekent naar onze regio. In een aantal gevallen is deze aanrijtijd niet bezwaarlijk omdat de crisisdienst van de GGZ ter plaatse onderzoek doet of er gewacht wordt op een beslissing voor een Rechterlijke Machtiging. Het streven is echter om een dependance te openen tussen 's-Hertogenbosch en Oss in.

Vervoer na beoordeling en tijdens behandeling

Wanneer na beoordeling op de SPOR opname in het ziekenhuis nodig blijkt, rijdt de RAV (B1). In andere gevallen wordt de psycholance ingezet (B2 tot en met B4). Ook de momenten waarop humaan en veilig vervoer nodig is voor mensen die behandeld worden binnen een GGZ instelling (C1, C2 en C3) worden meegenomen in de pilot vervoer door psycholance.

Start van de pilot

Het streven is dat de psycholance per half mei 2017 rijdt binnen de regio BNO. We gaan uit van gemiddeld zeven ritten per week. Het exacte aantal laat zich moeilijk schatten. Dat komt mede doordat de RAV, politie en GGZ instellingen geen eenduidige manier van registreren hebben.

Financiering van de pilot

In het landelijk model ten aanzien van vervoer voor mensen met verward gedrag, zijn de zorgverzekeraars de eerst aangewezen financiers voor veel van de vervoersmomenten. Dit model ligt momenteel voor ter besluitvorming door het Rijk, maar is nog niet in de praktijk gebracht.

Uitgangspunt is daarom de pilot voor de duur van één jaar te financieren. Uitgaande van gemiddeld zeven ritten per week bedragen de kosten voor de pilot € 114.729,16,-. Centrumgemeente Oss heeft op 25 april jl., na akkoord van het regionale portefeuillehoudersoverleg Wmo, besloten om deel te nemen aan de pilot en de middelen hiervoor beschikbaar te stellen vanuit de reserve van het regionale budget Beschermd Wonen 2016. Dat sluit aan bij de doelstelling van het Regionale Beleidsplan Beschermd Wonen 2016- 2020, waarin staat beschreven dat: "budgetoverschot

aangewend kan worden om in regionaal verband de doorontwikkeling van de ketendienstverlening te faciliteren en ondersteunen”.

Verzekeraars VGZ en CZ zijn op de hoogte van de pilot die we starten. Zij worden nadrukkelijk betrokken in de pilot. In december 2017 is er een mogelijkheid om een subsidieaanvraag voor het vervoer van mensen met verward gedrag in te dienen bij het landelijke programma van ZonMw, waar we aan zullen meedoen. Landelijk is er € 8 miljoen beschikbaar gesteld voor het experimenteren met vervoersoplossingen voor mensen met verward gedrag. Met de inzet van een psycholance in regio BNO volgen we de landelijke richtlijnen zoals die nu bij het Rijk zijn neergelegd. Dat maakt een subsidieaanvraag bij ZonMw kansrijk. Toegekende subsidie maakt het mogelijk het gemiddelde aantal ritten per week, indien nodig, naar boven bij te stellen.

4. *Het vervolg*

De projectgroep, bestaande uit gemeenten 's-Hertogenbosch, Oss, Politie, RAV, BAS, Reinier van Arkel en GGZ Oost Brabant, volgt maandelijks de uitvoering van de pilot. De stakeholders registreren iedere maand het aantal en soort vervoersritten. Waar nodig kunnen we op die manier snel afspraken bijstellen. We evalueren na zes maanden en na afloop van de pilot. Uiteraard zullen wij u van de uitkomsten op de hoogte stellen.

Wij hopen u op deze wijze voldoende geïnformeerd te hebben ten aanzien van dit onderwerp.

Met vriendelijke groet,

College van B&W

Bijlage:

Afbeelding Uitkomsten Werksessie Brabant Noordoost-oost 'Personen met verward gedrag', maart 2017

